

**Міністерство аграрної політики та продовольства України
Уманський національний університет садівництва
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Національний науковий центр
«Інститут аграрної економіки» НААНУ
Державна вища професійна Школа в Плоцьку (Польща)
Білоруський економічний університет
Євразійський національний університет ім. Л.М.Гумільова (Казахстан)**

МАТЕРІАЛИ V МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«АСПЕКТИ СТАБІЛЬНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ
РИНКОВИХ ВІДНОСИН»**

Частина 1

**Умань
2011**

УДК 330.3 (063)
ББК 65я431
М 33

Рекомендовано до друку вченою радою Уманського національного університету садівництва, протокол №5 від 7.04.2011 року

Редакційна колегія:

А.Ф. Головчук – доктор технічних наук (відповідальний редактор);
В.С. Костюк – кандидат економічних наук (заступник відповідального редактора);
А.Л. Бержанір – кандидат соціологічних наук;
В.В. Манзій – кандидат сільськогосподарських наук;
О.О. Непочатенко – доктор економічних наук;
В.С. Уланчук – доктор економічних наук;
Д.К. Семенда – кандидат економічних наук;
Т.І. Бортник – кандидат економічних наук;
М.І. Мальований – кандидат економічних наук (відповідальний секретар).

*Автори вміщених матеріалів висловлюють свою думку,
яка не завжди збігається з позицією редакції.*

Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції

М33 «Аспекти стабільного розвитку економіки в умовах ринкових відносин»,
19-20 травня 2011 р. – Умань: Видавець «Сочінський», 2011. – Ч.1. – 220 с.
ISBN 978-966-1604-90-1

Збірник містить доповіді вітчизняних та іноземних науковців, які були розглянуті на V Міжнародній науково-практичній конференції «Аспекти стабільного розвитку економіки в умовах ринкових відносин», що відбулася 19-20 травня 2011 року в м. Умань. У наукових матеріалах висвітлюються питання стабільного розвитку економіки в умовах ринкових відносин.

Розраховано на студентів, аспірантів, викладачів, наукових співробітників та фахівців, які займаються питаннями розвитку економіки.

УДК 330.3 (063)
ББК 65я431

ISBN 978-966-1604-90-1

© Уманський національний
університет садівництва, 2011

ЗМІСТ

Алескерова Ю.В. Визначення страхової суми при страхуванні сільськогосподарського майна.....	8
Аніщенко Г.Ю., Ткачук В. Організація інформаційних потоків з обліку оборотних активів у системі управління підприємством.....	10
Антонов А.В. Соціально-економічні передумови сталого розвитку агропромислового комплексу.....	12
Антонюк О.О. Аналіз моделей оцінки кризового стану та ймовірності банкрутства аграрних підприємств.....	14
Асташова В.В. Черкащина No-till практикує ефективно.....	15
Бабак О.П. Земельно-майновий комплекс населених пунктів та проблеми його використання в умовах ринкової економіки.....	17
Байдюк С.А. Економічна ефективність та технологічні чинники при виробництві льону.....	19
Банєва І.О. Місце інформаційно-консультаційних та маркетингових служб в управлінні розвитком аграрних підприємств.....	21
Барабаш Л.В. Теоретичні основи визначення податкового навантаження на доходи населення України.....	23
Бахур Н.В. Проблемні кредити - загроза фінансовій безпеці України.....	25
Бенько М.М. Особливості організації технології автоматизації бухгалтерського обліку комерційних підприємств.....	26
Бержанір І.А. Напрями вдосконалення кредитного забезпечення підприємств спиртопродуктового підкомплексу АПК.....	28
Бечко В.П. Перспективи відновлення нормування оборотних засобів сільськогосподарських підприємств.....	29
Бечко П.К. Забезпечення продовольчої безпеки в системі економічної безпеки.....	31
Биркович Т.І. Інструменти державного регулювання енергетики.....	33
Біленький О.Ю. Розвиток економіки і торгівлі на Північно-Американському континенті.....	35
Білецький О.М. Значення інформаційних технологій в процесі реінжинірингу підприємств сфери послуг.....	36
Бобко В.В. Сучасні проблеми класифікації основних засобів в бухгалтерському і податковому обліку.....	38
Богданець Л.А. Роль місцевих податків і зборів у формуванні дохідної частини місцевих бюджетів.....	39
Бондаренко Н.В. Бюджетування в системі планування сільськогосподарських підприємств.....	41
Борейко І.П., Смолій Л.В. Розвиток аграрно-промислових підприємств як активних учасників інтеграційних процесів в аграрному виробництві Черкаського регіону.....	43

Боровик П.М. Вдосконалення контрольно-перевірочної діяльності податкових органів.....	45
Бортник Т.І. Мотиваційна складова системи маркетингу персоналу.....	47
Брень Р.В., Віблій П.І. Розвиток великих корпоративних структур в економіці України.....	49
Брошенко О.В. Програмно-цільове управління бюджетним фінансуванням розвитку аграрного виробництва.....	51
Будько І.О. Аспекти міжнародної інтеграції ринку праці України.....	52
Бурлай А.П. Інституційна будова ринку.....	54
Бурлай Г.Л. Проблеми оцінки виробничих запасів сільськогосподарських підприємств.....	56
Бурлай О.Л. Особливості експорту продукції садівництва.....	58
Буряченко А.Є. Надання суспільних благ на місцевому рівні.....	60
Бутко Н. Тенденції розвитку підприємств олійнопродуктового підкомплексу.....	62
Вавілов С.В. Проблеми оподаткування сільгосппідприємств в умовах Податкового кодексу України.....	63
Василенко І.В. Особливості створення науково-методичних основ реалізації механізму обслуговування авіаційних перевезень спеціальних вантажів.....	65
Вдовин М.Л., Зомчак Л.М., Романич І.Б. Доцільність використання «Risk Estimation Matrix» для оцінювання економічних ризиків.....	67
Величко В.В. Механізми виявлення конкурентних переваг регіону.....	68
Верна В.В. Мережеве моделювання функціональної матриці управління персоналом підприємств агробізнесу.....	70
Височин І.В. Потокowo-процесний підхід в управлінні товарооборотом підприємства роздрібної торгівлі.....	71
Власюк С.А. Гармонізація механізму фінансування сільськогосподарських підприємств.....	74
Волкова І.М. Маркетингова стратегія розвитку молокопереробної галузі....	75
Гайдай В.І. Страховий захист населення, як стабілізуючий фактор суспільства.....	77
Гарбар В.В. Формування засад сталого розвитку фермерських господарств..	80
Гвоздей Н.І. Стратегічне планування в сільськогосподарських підприємствах.....	81
Гвоздь О.В. Теоретичні основи оцінки майнового стану підприємства.....	83
Гіндес О.Г. Інвестиційні процеси в аграрній сфері АПК.....	86
Голота А.С. Передумови конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції на світовому ринку.....	88
Голота В.М. Розвиток українських агрохолдингів в межах «світової концепції» сталого сільського господарства	90
Голубкіна О.М., Сонько С.П. Європейський досвід, механізм та об'єктивні причини реформування адміністративно-територіального устрою в Україні.	91

Гончарова В.Г. Зусилля держави на створенні умов для розвитку інфраструктури підтримки малого підприємництва.....	94
Горьовий В.П., Срібнюк М.С. Маркетингова діяльність в сільськогосподарському підприємстві.....	96
Гринькевич О.С., Гарвона К. Формування комплексу показників статистичної оцінки трудового потенціалу галузі.....	97
Груба Г.І. Державне забезпечення інвестиційно-інноваційної діяльності...	99
Гузар Б.С., Корунець О.М. Удосконалення системи управління ресурсним потенціалом в аграрному секторі економіки.....	101
Гузар Р.Б. Проблеми і перспективи розвитку ринку земельних ресурсів в Україні.....	103
Гусятинський М.В. Соціально-економічна оцінка інвестування та особливості інновацій.....	105
Гуторов О.І., Акуленко О.С. Організаційно-економічні, екологічні та соціальні аспекти аграрного землекористування.....	106
Данкевич А.Є. Механізм формування агрохолдингів в умовах ринку.....	108
Демкова О.М. Оцінка забезпеченості регіону земельними ресурсами.....	110
Демченко Т.С. Державна політика щодо фінансового забезпечення інноваційних процесів в агроформуваннях.....	112
Деревяга П.І. Нові підходи створення інформаційних технологій в АПК Республіки Казахстан.....	114
Дишлюк Н.І., Свята Л.М. Вплив електронної комерції на розробку маркетингової стратегії.....	116
Дорошенко О.М. Економічний зміст витрат на поліпшення основних засобів.....	118
Дудкевич О.В. Підходи до оцінки активів сільськогосподарських підприємств.....	119
Жмуденко В.О. Малозатратний маркетинг як нестандартний інструмент просування товару.....	121
Жудро В.М. Основные направления устойчивого развития АПК.....	123
Жудро М.К. Методологические аспекты синхронизации аграрной политики Беларуси и ЕС.....	127
Жученко Д.Б. Реалізації меду сільськогосподарськими підприємствами Черкащини.....	131
Збарська А.В. Управління підприємницькою діяльністю у малих форм господарювання.....	133
Збарський В.К. Земельно-ресурсний потенціал як чинник фермерського розвитку.....	135
Збарський В.К., Непочатенко О.О. Особисте селянське господарство у забезпеченні продовольчої безпеки України.....	137
Іваненко В.В. Вдосконалення зовнішньої торгівлі як складова антикризової політики.....	139

Іванова Н.А. Вибірковий метод в аудиті.....	141
Іртищева І.О., Потапенко О.М. Інституційне забезпечення інвестиційно-інноваційного розвитку: проблеми та шляхи подолання.....	142
Карпенко В.В. Вплив трудової міграції сільського населення України на формування кадрового потенціалу сільськогосподарських підприємств.....	144
Карпенко І.М. Податкові механізми регулювання економіки аграрного сектору.....	148
Кіфоренко О. Підвищення конкурентоспроможності як головний шлях виходу із фінансової кризи.....	150
Ключник А.В. Теоретичні основи визначення ролі зовнішньоекономічної діяльності у ефективному розвитку сільських територій.....	151
Кобець А.С. Особливості розвитку вищої освіти в умовах комерціалізації та активізації підприємництва.....	153
Коваленко О.С. Економічна сутність основних засобів у садівництві.....	155
Коваль А.У., Фротер О.С. Аграрна реформа в Україні: стан та проблеми...	157
Коваль Р.А. Якість робочої сили як чинник стабільного розвитку економіки України.....	159
Козлова І.М. Система страхових послуг в Україні та шляхи її удосконалення.....	160
Козлянченко О.М. Антикризове управління підприємством: його суть та ознаки.....	162
Колотуха С.М. Фінансові аспекти розвитку аграрної галузі.....	165
Концеба С.М. Економічна ефективність виробництва насіння ріпаку в Черкаській області.....	167
Концеба С.М., Підлубна О.Д. Удосконалення обліку витрат на утримання вантажного автотранспорту.....	169
Корман І.І. Аналіз наукових підходів до визначення сутності ціни.....	171
Корнієнко Г.В. Необхідність маркетингу у сільськогосподарських підприємствах.....	173
Корчинський І.О. Формування інформаційно-організаційної підсистеми інфраструктури агропродовольчого ринку	175
Костевич О.Д. Соціально-економічний розвиток галузей промисловості в Україні (на прикладі легкої промисловості).....	177
Костюк В.С., Андрющенко А.М., Бевзенко О.В. Соціальний захист населення та становлення економічної рівності членів суспільств.....	178
Котик П.С. Власний капітал і джерела його формування.....	180
Котик П.С. Фінансовий левередж як фактор прирістної природи власного капіталу.....	181
Коць О.О., Сокур І.І. Впровадження обов'язкового державного медичного страхування в Україні: проблема сьогодення.....	183
Крочак О.І. Теоретичні аспекти категорії “внутрігосподарський облік”.....	184

Кудря Я.В. Визначення семантики і особливостей взаємозв'язків між категоріями “технологія корпоративного управління” й “процес управління корпорацією” як проблема соціально-економічного розвитку економіки.....	185
Кузьменко О.А. До питання про складові економічної ефективності виробництва в сільському господарстві.....	187
Кучеренко Т.Є. Чинники, що обумовлюють принципи фінансової звітності..	188
Лакін В.В. Відносини МСБ з фінансово кредитними установами.....	190
Левицька Є.Г. Мотиваційна складова системи управління підприємством на принципах соціальної відповідальності підприємствами.....	192
Лементовська В.А. Мотиваційні аспекти активізації трудової діяльності аграрних працівників на основі маркетингового підходу.....	194
Лемик О.Я. Інвестиційно – інноваційне забезпечення аграрного виробництва.....	195
Липов'як-Мелкозьорова А.І. Розвиток малого промислового підприємництва в сільських поселеннях.....	196
Лиса Н.В. Розвиток системи прямого оподаткування сільськогосподарських підприємств на сучасному етапі.....	199
Литвин Ю.О. Сучасна бюджетна політика в забезпеченні комплексного сільського розвитку.....	201
Литвиненко С.Л. Реалізація інформаційних систем бюджетування у вантажних авіакомпаніях.....	203
Лобачева І.Ф., Кір'яненко О.І., Хижук К.М. Мерчандайзинг як засіб отримання додаткового прибутку.....	205
Лобачева І.Ф., Лещук Т.О., Сичук М.М. Мерчандайзинг – інструмент для підвищення продажів товарів.....	206
Лопатинська А.М. Необхідність розвитку соціально відповідального бізнесу в Україні.....	208
Макушок О.В. Маркетингові аспекти становлення ринку органічної агропродовольчої продукції.....	210
Малахова С.О. Ринок земель, як один із кроків завершення земельної реформи.....	211
Мальований М.І. Зарубіжний досвід страхування від нещасного випадку на виробництві та професійних захворювань.....	213
Матієнко І.В. Повноцінна кормова база – необхідна передумова ефективного розвитку тваринництва.....	216

підтримки підприємств агропромислового комплексу. Цей фонд, по-перше, акумулює кредитні ресурси з різних джерел та гарантує повернення позичок, а по-друге – є додатковим джерелом надання кредитів та допомагає покрити підвищені відсоткові ставки. Внаслідок цього створюється конкурентне середовище та збільшується зацікавленість банківських структур у кредитуванні підприємств АПК, поліпшується забезпеченість підприємств кредитними ресурсами. Найбільш доцільним, на думку вчених, може бути його формування за рахунок міжгалузевого перерозподілу коштів; надходжень від грошової приватизації об'єктів АПК; повернення заборгованостей за раніше отриманими позичками з державного бюджету; асигнувань, передбачених у державному бюджеті; коштів ввізного та вивізного мита¹.

Кошти фонду кредитної підтримки доцільно використовувати на конкурсних засадах для таких цілей: для короткострокового кредитування сезонних витрат підприємств та платежів за одержану сільськогосподарську продукцію й авансування сільськогосподарських товаровиробників; відшкодування різниці між комерційною та розрахунковою ставкою плати за кредитами, наданими комерційними банками, а також надання гарантій для залучення кредитів інших банків та інвесторів; розвитку експортної діяльності тощо. Це дозволить стимулювати надання кредитів комерційними банками, перерозподілити ризики, пов'язані з процесом кредитування, підвищити кредитоспроможність підприємств спиртопродуктового підкомплексу АПК та вирішити проблему забезпечення кредиту.

Важливим напрямом удосконалення короткострокового кредитування підприємств спиртової галузі є збільшення активності банківського впливу на покращення у підприємств показників, що безпосередньо впливають на фінансовий стан, а саме: понаднормативні запаси товарно-матеріальних цінностей, кредиторська та дебіторська заборгованість тощо. Одним з способів вирішення цього завдання може стати диференціація умов кредитування підприємств спиртової галузі залежно від відносної величини цих показників, що вплине на зменшення заборгованості за кредитами.

Здійснення цих заходів дозволить не лише збільшити обсяги кредитування, а й забезпечити ефективне використання оборотних засобів.

Перспективи відновлення нормування оборотних засобів сільськогосподарських підприємств

Бечко В.П., к.е.н.

Уманський національний університет садівництва

Досвід роботи сільськогосподарських підприємств свідчить, що ефективне управління оборотними засобами великою мірою залежить від науково обґрунтованого визначення їх потреби, що здійснюється через нормування.

¹ Благодатний А.В. Розвиток і вдосконалення фінансово-кредитного механізму АПК [монографія] / А.В. Благодатний. – К.: ННЦ ІАЕ, 2005. – 164 с. Дем'яненко М.Я. Кредитна політика держави щодо аграрного сектора економіки в ринкових умовах / М.Я. Дем'яненко // Економіка України. – 2002. – № 1. – С. 51–59.

Відміна по елементного нормування оборотних засобів за нинішніх умов господарювання не сприяє поліпшенню організації оборотних засобів та фінансового стану сільськогосподарських підприємств. Підприємства практично втратили контроль за мінімально необхідними розмірами оборотних засобів, спроможних забезпечити безперервний кругообіг виробництва, які визначаються у процесі нормування. Понаднормативне накопичення на підприємстві запасів призводить до додаткових витрат, пов'язаних з їх збереженням, і відволікання грошових коштів з обороту.

Ринкові відносини вимагають від сільськогосподарських підприємств такого інструменту управління оборотними засобами, який би сприяв закріпленню за ними певної їх частини, які давали би максимальну віддачу, будучи авансованими у виробництво. І таким інструментом могло б стати науково обгрунтоване визначення їх потреби.

Відсутність нормування оборотних засобів у сільськогосподарських підприємств не дає змоги визначити ступінь участі власних джерел у відтворювальному процесі, що ускладнює кредитування їх під оборотні засоби.

На нашу думку, при науково обгрунтованій системі нормування оборотних засобів можна вирішити комплекс проблем, пов'язаних з їх організацією, підвищенням ефективності використання, оптимальним співвідношенням власних і позичених ресурсів. Це дасть змогу забезпечити на практиці дотримання суворого режиму економії витрат, позитивно вплинути на фінансові результати діяльності підприємств.

Такої думки притримується Дем'яненко М.Я., який відмічає, що суспільство в цілому зацікавлене в здійсненні процесу виробництва при мінімальних запасах і таку зацікавленість повинні реалізувати самі підприємства. На його думку підприємства повинні створити в господарському механізмі такі важелі, які б спонукали їх здійснювати виробничий процес при мінімальних виробничих витратах.

Це може бути досягнуто завдяки нормуванню оборотних засобів, яке сприяє визначенню мінімальної їх величини, необхідної для забезпечення безперебійного виробничого процесу.

Відновлення нормування оборотних засобів для підприємств економіки України в цілому, і зокрема, для сільськогосподарських підприємств, сприятиме вирішенню ряду проблем. Науковий підхід до нормування оборотних засобів дасть змогу:

- забезпечити правильне визначення дійсної мінімальної потреби в оборотних засобах, що гарантує виконання виробничої програми і досягнення максимального економічного результату при найменшому вкладенні засобів;
- створювати економічні умови, які дозволять ефективно використовувати наявні фінансові ресурси, і сприятимуть росту обсягу виробництва та реалізації сільськогосподарської продукції, підвищенню продуктивності суспільної праці, матеріальному стимулюванню працюючих, здійсненню розширеного відтворення;
- підвищувати контроль за кількістю авансованих у виробництво оборотних засобів і здійсненням при цьому найсуворішого режиму економії.

Проте відновлення нормування не повинно відбуватися на тих ж методологічних засадах, що діяли раніше. Із методології нормування оборотних

засобів, що існувала за часів планової економіки необхідно взяти все те цінне, що можна без будь – яких перешкод запровадити в ринкових умовах.

Забезпечення продовольчої безпеки в системі економічної безпеки

Бечко П.К., к.е.н.

Уманський національний університет садівництва

За сучасних умов продовольча безпека є основою соціально-економічного розвитку, важливим елементом економічної і національної безпеки держави. Необхідно відзначити, що лише в системі забезпечення продовольчої безпеки створюються умови і формуються механізми протидії економічним загрозам, розвитку відтворювальних процесів в сільському господарстві як бази виробництва і підвищення рівня самозабезпечення регіонів продуктами харчування. Це обумовлено тим, що в даний час продовольча безпека набула глобального характеру.

Виходячи з кризової ситуації, що склалася в АПК зі всіма властивими ознаками загроз продовольчій безпеці, посилення залежності країни від імпорту продовольства, державними органами ведеться робота щодо забезпечення продовольчої безпеки. Проте, як свідчить практика в АПК, що слугує базою виробництва продовольства, відсутнє обґрунтоване методичне і аналітичне забезпечення діяльності державних органів в царині аграрної політики щодо забезпечення продуктами харчування.

В даний час в економічній літературі інтенсивно розглядається питання щодо забезпечення економічної і продовольчої безпеки. В основному ці дослідження не повною мірою висвітлюють питання розвитку відтворювальних процесів в сільському господарстві у взаємозв'язку із забезпеченням продовольчої безпеки як складової частини економічної безпеки, створення методичної бази управління і контролю діяльністю з виробництва продовольчих товарів, протидії тіньовим процесам в АПК.

У економічній системі збалансованість взаємозв'язків її елементів, що дає змогу системі реалізувати свої можливості в цілях розвитку, багато в чому залежить від економічної безпеки. В соціальному плані це стосується створення умов для нормальної життєдіяльності населення, в економічному аспекті – для розширеного відтворення і в масштабі держави – для підтримки оборонного потенціалу країни.

В основному всі елементи національної безпеки певною мірою пов'язані з економікою. Не зменшуючи значущість останніх елементів системи національної безпеки, треба визнати, що серед них економічна безпека є базисною, системно утворюючим елементом.

Економічна незалежність означає можливість контролю за національними ресурсами, досягнення такого рівня виробництва, ефективності і якості продукції, який забезпечує її конкурентоспроможність і дає змогу на рівних брати участь в світовій торгівлі, коопераційних зв'язках і обміні науково-технічними досягненнями. Стабільність і стійкість національної економіки передбачає захист власності у всіх її формах, створення надійних умов і гарантій

Наукове видання

Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Аспекти стабільного розвитку економіки в умовах ринкових відносин»

Частина 1

Відповідальний редактор – Головчук Андрій Федорович
Відповідальний секретар – Мальований Михайло Іванович

Видається в авторській редакції. Редакція не несе відповідальності за зміст матеріалів. Автори вміщених матеріалів висловлюють свою думку, яка не завжди збігається з позицією редакції.

Коректура Л.М. Абрамець
Комп'ютерне верстання М.І. Мальований

Підписано до друку 10.05.2011. формат 60х90/16
Папір офсет. Ум. арк. 12,78
Тираж 300. Зам. № 104

Видавець і виготівник «Сочінський»
20300, м. Умань, вул. Тищика, 18/19
Свідоцтво: серія ДК №2521 від 08.06.2006 р.
тел.: (04744) 4-64-88, 4-67-77
e-mail: vizavi08@mail.ru